

Sygn. akt I UK 327/11

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 9 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący)
SSN Zbigniew Korzeniowski
SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania Banku Spółdzielczego w C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o zwrot nienależnego świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 marca 2012 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 20 kwietnia 2011 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 listopada 2010 r. Sąd Okręgowy zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (zwanego dalej Zakładem lub organem rentowym) z dnia 20 maja 2010 r. i stwierdził, że Bank Spółdzielczy w C. (zwany dalej Bankiem)

nie ma obowiązku zwrotu na rzecz organu rentowego kwoty 27.171,66 zł stanowiącej różnicę emerytury przekazanej na rachunek Antoniego K. za okres od lutego 2000 r. do kwietnia 2005 r. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia.

Antoni K. nabył prawo do emerytury od dnia 1 maja 1996 r. Do dnia 30 kwietnia 2005 r. świadczenie emerytalne było przekazywane przez organ rentowy na wskazany przez uprawnionego rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy w Banku. Bank został poinformowany o śmierci Antoniego K. pismem organu rentowego z dnia 6 maja 2005 r. z uwagi na zwrot Zakładowi skierowanej do świadczeniobiorcy korespondencji z adnotacją: „adresat nie żyje”. Stwierdzono, że do rachunku nie ustanowiono współwłaściciela, pełnomocnika ani osoby upoważnionej. W wyniku przeprowadzonego postępowania karnego ustalono, że w dniu 14 stycznia 2000 r. Antoni K. został zamordowany, o czym organ rentowy dowiedział się z pisma Prokuratury Okręgowej z dnia 7 kwietnia 2006 r. W związku z powyższym organ rentowy zwrócił się do Banku o zwrot nienależnie wypłaconego świadczenia w wysokości 87.830,04 zł. W dniu 11 marca 2010 r. Bank przekazał Zakładowi kwotę 60.658,38 zł, wyjaśniając, że - w związku ze stałym zleceniem udzielonym przez Antoniego K. - regulował z rachunku zmarłego płatności z tytułu opłat za energię elektryczną, opłaty RTV, użytkowanie telefonu, wodę, gaz oraz opłaty ubezpieczeniowe PZU, co w latach 2000-2005 wyniosło razem kwotę 43.482,82 zł, która nie podlega zwrotowi. Suma ta została częściowo pokryta również z innych niż dokonane przez organ rentowy wpływów na konto Antoniego K., np. z jego działalności jako radcy prawnego.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie należało uznać za uzasadnione w świetle art. 138a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., powoływanej dalej jako ustawa emerytalna) oraz art. 55 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.). W ocenie Sądu pierwszej instancji, zawiadomienie o śmierci Antoniego K. Bank otrzymał dopiero w dniu 25 lutego 2010 r., zaś dokonane przez niego od 1 lutego 2000 r. do 30 kwietnia 2005 r. operacje obejmujące kwotę 43.482,82 zł były związane ze stałymi zleceniami i rutynowymi operacjami

bankowymi. Kwota ta została pokryta częściowo z przychodu z tytułu emerytury (27.171,66 zł), a częściowo z innych przychodów właściciela rachunku. Postępowanie Banku było więc prawidłowe, związane z obsługą prowadzonego rachunku bankowego. Za nieuzasadnione uznał nadto Sąd Okręgowy obciążanie Banku odpowiedzialnością za nienależną wypłatę emerytury przez organ rentowy, który realizował wypłatę tego świadczenia za sporny okres nie posiadając wiedzy o zgonie osoby uprawnionej. Zgodnie z art. 55 Prawa bankowego wypłaty dokonane przed złożeniem wniosku organu wypłacającego zwalniają bank z obowiązku ich zwrotu.

Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2011 r. Sąd Apelacyjny w uwzględnieniu apelacji organu rentowego zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

Sąd Apelacyjny wskazał, że zwrot świadczeń przez bank jest uregulowany zarówno w art. 138a ustawy emerytalnej jak i w art. 55 ustawy - Prawo bankowe. W uchwale z dnia 6 maja 2009 r., II UZP 2/09 (OSNP 2009 nr 19-20, poz. 265) Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 55 Prawa bankowego stanowi jedynie o formach zwrotu i jedynie w tym zakresie stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 138a ustawy emerytalnej. Przepis art. 138a ustawy emerytalnej jest jedynie podstawą do wydania decyzji w przedmiocie zwrotu świadczenia wpłaconego na rachunek bankowy. Można więc uznać, że pomiędzy powyższymi normami nie zachodzi sprzeczność wymagająca usunięcia za pomocą reguł kolizyjnych. Zgodnie z art. 138a ustawy emerytalnej bank jest zobowiązany zwrócić Zakładowi kwoty świadczeń przekazane na rachunek w banku za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy. Śmierć osoby uprawnionej do emerytury lub renty powoduje bowiem ustanie prawa do świadczenia (art. 101 pkt 2 ustawy emerytalnej). Uprawniony do świadczenia Antoni K. został zamordowany w dniu 14 stycznia 2000 r., a więc od lutego 2000 r. nie miał prawa do emerytury. Świadczenie wypłacone przez organ rentowy za miesiące przypadające po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy, ma zatem charakter wypłaconego nienależnie. Z uwagi na przyczynę ustania prawa do świadczenia jego wypłata może nastąpić jedynie na rzecz innej niż świadczeniobiorca osoby bądź na rachunek bankowy - w warunkach uniemożliwiających przypisanie takiej wypłaty jakiegokolwiek osobie.

Sąd drugiej instancji, z powołaniem się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2006 r., II UZP 7/06 (Biul. SN 2006 nr 6, s. 21), dalej wywiódł, że art. 138a ustawy emerytalnej reguluje sytuację, w której nie ma osoby zobowiązanej do zwrotu świadczenia mającego charakter pobranego nienależnie, a wpłaconego przez organ rentowy na rachunek bankowy świadczeniobiorcy. Odnosi się więc do wpłat dokonanych na rachunek prowadzony indywidualnie dla świadczeniobiorcy, czyniąc bank zobowiązanym do zwrotu organowi rentowemu świadczeń przekazanych za miesiące przypadające po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy. Celem regulacji wynikającej z art. 138a jest umożliwienie organowi rentowemu odzyskanie świadczeń, które bez jego winy zostały wypłacone pomimo ustania do nich prawa, a nie ma podstaw, aby uznać, że pobrała je jakakolwiek osoba, która zobowiązana byłaby do ich zwrotu w myśl zasad określonych w art. 138 ustawy emerytalnej. Natomiast art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo bankowe dotyczy wypłat na wniosek organu rentowego i zgodnie z nim bank jest obowiązany wypłacić z tego rachunku kwotę równą wpłatom na rachunek, dokonanych przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku, wskazaną we wniosku organu wypłacającego to świadczenie lub uposażenie, skierowanym do banku wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat. Z powyższego obowiązku bank jest jednak zwolniony (całkowicie lub częściowo), jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu wypłacającego świadczenie lub uposażenie dokonał z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub w części oraz w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłatę (art. 55 ust. 3 Prawa bankowego). Podstawową przesłanką zwolnienia banku z obowiązku zwrotu świadczenia jest zatem stwierdzenie, że nie dysponuje on już dokonaną przez organ rentowy kwotą z tytułu świadczenia, gdyż przekazał ją innym uprawnionym podmiotom. Jednocześnie jednak bank musi zrealizować drugą przesłankę, tj. wskazać uprawnione osoby, które pobrały wypłaty z nienależnego świadczenia. Informacja ta ma niewątpliwie umożliwić organowi rentowemu wydanie decyzji nakazującej zwrot świadczenia wobec innych osób, które je otrzymały. Dla zakresu obowiązku zwrotu świadczenia istotne jest zatem

ustalenie pojęcia „innej osoby uprawnionej” w rozumieniu art. 55 ust. 3 Prawa bankowego, na rzecz której dokonanie wypłaty uzasadnia zwolnienie banku z obowiązku zwrotu świadczenia w myśl powołanego przepisu. Co do zasady z chwilą śmierci posiadacza rachunku wygasają dokonane przez niego dyspozycje środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym oraz pełnomocnictwa, z wyjątkiem dyspozycji dokonanych w trybie art. 56 Prawa bankowego, tj. dyspozycje na wypadek śmierci. W myśl tego przepisu posiadacz rachunku, na warunkach w nim przewidzianych, może polecić pisemnie bankowi dokonanie - po swojej śmierci - wypłaty z rachunku wskazanym przez siebie osobom: małżonkowi, wstępnym, zstępnym lub rodzeństwu określonej kwoty pieniężnej (dyspozycja wkładem na wypadek śmierci). Skoro przepis ten ma charakter wyjątku od przedstawionej wyżej zasady należy uznać, że takie osoby, które zostały wskazane w dyspozycji na wypadek śmierci są osobami uprawnionymi do dokonania na ich rzecz wypłat z rachunku bankowego zmarłego posiadacza rachunku po dacie jego śmierci. Wszelkie inne operacje polegające na wypłatach przez bank środków z rachunku bankowego po śmierci posiadacza tego rachunku, zgodnie z dyspozycjami niespełniającymi wymagań z art. 56 Prawa bankowego, które z chwilą śmierci przestają obowiązywać, uznać należy za nieuprawnione. Ponadto warunkiem koniecznym do zwolnienia banku od zwrotu świadczenia jest wskazanie organowi uprawnionych osób, które pobrały wypłaty, w terminie 30 dni od otrzymania wniosku o zwrot. Bank Spółdzielczy w C. tego nie uczynił, a jego twierdzenie, że organ rentowy nie złożył wniosku o zwrot przekazywanych świadczeń, nie zasługuje na akceptację. Wniosek taki został bowiem zawarty w piśmie z dnia 25 lutego 2010 r., w którym Zakład zwrócił się o zwrot nienależnie wypłaconego świadczenia Antoniego K., jednocześnie informując, że świadczeniobiorca zmarł w dniu 14 stycznia 2000 r. Należało zatem uznać, że dokonanie przez Bank po śmierci świadczeniobiorcy wypłat na rzecz innych podmiotów niż określone w art. 56 Prawa bankowego nie uprawnia do zastosowania wobec niego zwolnienia przewidzianego w art. 55 ust. 3 tego Prawa.

Sąd drugiej instancji nie podzielił argumentacji Banku, że zwalnia go od obowiązku zwrotu świadczeń wykonywanie zobowiązania, tj. stałego zlecenia, w dobrej wierze. Artykuł 138a ustawy emerytalnej nie przewiduje przesłanki winy po

stronie banku, a zatem ponosi on odpowiedzialność na zasadzie ryzyka. Przepis ten zawiera bezwzględne zobowiązanie banku do zwrotu Zakładowi kwoty świadczeń przekazanych na rachunek za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy, nie ustanawiając w tym zakresie żadnych ograniczeń czy wyjątków. Dopiero art. 55 ust. 3 Prawa bankowego przewiduje możliwość zwolnienia się przez bank z tego obowiązku, przy spełnieniu określonych w nim przesłanek. Przesłanki te mają charakter obiektywny i nie są uzależnione od stwierdzenia winy po stronie banku lub jej braku. Z punktu widzenia powołanego przepisu jest bowiem bez znaczenia, czy bank nie wskazał osoby uprawnionej ze swej winy, czy też z przyczyn od siebie niezależnych. Odmienna interpretacja prowadziłaby do nadmiernego ograniczenia uprawnień organu rentowego, który w większości przypadków ponosiłby straty z tytułu świadczeń nienależnie wypłaconych na konta bankowe i pobranych stamtąd przez nieznaną osobę. Tymczasem, jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy z dnia 1 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz o zmianie innych ustaw (Dz.U. Nr 91 poz. 870), którą dodano do art. 55 ust. 3, zaproponowane zmiany miały umożliwić odzyskanie nienależnie wypłaconych świadczeń po śmierci emerytów lub rencistów w przypadkach niepowiadomienia organu rentowego o śmierci świadczeniobiorcy lub powiadomienia o tym fakcie z opóźnieniem w celu zapobieżenia praktykowanym dotychczas przez banki odmowom wypłat z powołaniem się na brak podstawy prawnej i tajemnicę bankową.

W skardze kasacyjnej Bank zarzucił naruszenie prawa materialnego przez:

- 1) niewłaściwe zastosowanie art. 55 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy - Prawo bankowe, poprzez przyjęcie, że „organ rentowy w przewidziany sposób złożył wniosek o wypłatę świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku i uznanie, że nastąpiło pobranie wypłat z tego rachunku przez osoby, których bank nie wskazał”;
- 2) naruszenie art. 138a ustawy emerytalnej, poprzez brak odniesienia się do podniesionej w odwołaniu okoliczności braku istnienia lub przedawnienia się roszczenia organu rentowego za okres od 1 lutego 2000 r. do 30 czerwca 2004 r. „bądź roszczenie o zwrot wpłat kwot emerytur, które nie przysługiwały po śmierci posiadacza rachunku można dochodzić za okres nie dłuższy niż 3 lata”.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu skargi podniesiono, że po pierwsze - pisma organu rentowego z dnia 25 lutego 2010 r. nie można uznać za wniosek, o którym mowa w art. 55 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego, gdyż nie wskazano w nim numerów rachunków, na które dokonywane były wpłaty świadczeń Antoniego K. po jego śmierci; po drugie - w rozumieniu czynności bankowych osobą, która pobiera wypłatę jest osoba, która składa wobec banku dyspozycję wypłacenia określonej kwoty, a tym samym osoby, które otrzymały należności na podstawie dyspozycji Antoniego K. nie mogą być uznane za osoby, które pobrały wypłaty w rozumieniu art. 55 ust. 3 tego Prawa; po trzecie - ponieważ art. 138a ustawy emerytalnej wszedł w życie z dniem 1 lipca 2004 r., to banki zostały zobowiązane do zwrotu Zakładowi kwot świadczeń przekazanych na rachunki bankowe świadczeniobiorców zmarłych począwszy od tej daty; po czwarte - gdyby uznać, że zastosowanie znajduje również art. 138 ust. 4 ustawy emerytalnej i art. 84 ust. 3 „ustawy o ubezpieczeniach społecznych”, to obowiązek zwrotu kwoty świadczeń przekazanych na rachunek bankowy obejmuje okres nie dłuższy niż 3 lata.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna jest nieusprawiedliwiona.

W pierwszym rzędzie niezasadny jest zarzut obrazy art. 55 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego, upatrywanej przez skarżącego w uznaniu pisma organu rentowego z dnia 25 lutego 2010 r. za wniosek, o którym przepis ten stanowi, pomimo tego, że w wymienionym piśmie organ ten nie wskazał numerów rachunków bankowych, na które dokonywał wpłat świadczeń emerytalnych Antoniego K. Zarzut ten jest niezrozumiały, gdyż z zawartego w aktach organu rentowego wniosku z dnia 25 lutego 2010 r. wynika, że wskazano w nim numer rachunku bankowego Antoniego K., na który organ ten wpłacał świadczenie emerytalne. Należy przy tym zauważyć, że w myśl art. 55 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego, w przypadku śmierci posiadacza rachunków bankowych bank jest

obowiązany wypłacić z tych rachunków kwotę równą wpłatom na rachunki dokonanych przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenie w stanie spoczynku, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku, wskazaną we wniosku organu wypłacającego to świadczenie lub uposażenie, skierowanym do banku wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat. Z przepisu tego nie wynika więc, aby określenie numerów rachunków bankowych, na które organ rentowy wpłacał świadczenia po śmierci ich posiadacza stanowił element kierowanego do banku wniosku o ich wypłatę. Przepis ten wymaga jedynie wskazania we wniosku kwoty wpłaconej po śmierci posiadacza rachunku i jego skierowania do banku „wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat”. Zobowiązanie organu rentowego do podania numerów rachunków ma na celu wyłącznie zidentyfikowanie rachunku lub rachunków bankowych, na które dokonywano wpłat świadczeń ich posiadacza i zweryfikowanie danych wskazanych we wniosku. Ze stanu faktycznego wynika, że skarżący nie miał żadnych trudności ze zidentyfikowaniem rachunku bankowego, na które organ rentowy wpłacał świadczenia Antoniego K., gdyż uznał wniosek tego organu z dnia 25 lutego 2010 r. za wypełniający przesłanki zawarte w art. 55 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego. Świadczy o tym jednoznacznie częściowe zrealizowanie wniosku poprzez dokonanie - po jego zweryfikowaniu - wypłaty organowi rentowemu kwoty 60.658,38 zł w dniu 11 marca 2010 r.

Formułując zarzut naruszenia art. 55 ust. 3 Prawa bankowego skarżący wywodzi, że osoby, które otrzymały należności na podstawie dyspozycji Antoniego K. nie były osobami, które pobrały wypłaty „w rozumieniu czynności bankowych”, a tym samym Bank nie miał obowiązku ich wskazania. Przy takiej konstrukcji zarzutu uszło uwagi skarżącego, że powołany przepis ustanawia dwie przesłanki zwolnienia się banku od obowiązku zwrotu pełnej lub częściowej kwoty określonej w art. 55 ust. 1 pkt 2, które muszą być spełnione łącznie. Przesłankami tymi są, po pierwsze - przed otrzymaniem wniosku organu rentowego dokonanie przez bank wypłat z rachunków „innym uprawnionym osobom”, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części i po drugie - w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformowanie o tym tego organu, wraz ze wskazaniem osób,

które pobrały wypłaty (tak również Sąd Najwyższy w prawidłowo powołanej przez Sąd drugiej instancji uchwale z dnia 6 maja 2009 r., II UZP 2/09). Sąd Apelacyjny uznał, że nie została spełniona już pierwsza z wymienionych przesłanek, gdyż po śmierci posiadacza rachunku za uprawnione w rozumieniu art. 55 ust. 3 Prawa upadłościowego mogą być uznane tylko osoby wymienione w jego art. 56. Ocena ta nie została przez skarżącego zakwestionowana, a skoro dokonał on wypłat osobom nieuprawnionym, to już tylko z tego względu nie może być skuteczny zarzut odnoszący się wyłącznie do drugiej z przesłanek zwolnienia się od wypłaty tych kwot organowi rentowemu. Nadto zarzut ten należy uznać za niezasadny.

Skarżący zdaje się prezentować stanowisko, że art. 55 ust. 3 Prawa bankowego ustanawia dwie kategorie podmiotów, z którymi łączą się różne obowiązki banku wobec organu rentowego, po pierwsze - kategorię obejmującą osoby, którym bank dokonał wypłaty na podstawie dyspozycji posiadacza rachunku i wówczas jest zobowiązany wyłącznie do poinformowania o tym fakcie organu rentowego bez wskazywania tych osób oraz po drugie - kategorię obejmującą osoby, które pobrały wypłaty z rachunku na podstawie dokonanej przez nie same dyspozycji i tylko co do nich istnieje obowiązek ich wskazania organowi rentowemu. Na poparcie takiego stanowiska skarżący nie przedstawia żadnej argumentacji, ograniczając się wyłącznie do ogólnikowego powołania się na znaczenie pojęcia pobrania wypłaty „w rozumieniu czynności bankowych”. Tymczasem pobranie wypłaty w rozumieniu art. 55 ust. 3 Prawa bankowego jest konsekwencją dokonania wypłaty przez bank i nie oznacza nic innego jak jej otrzymanie i przyjęcie (wzięcie). Z przepisu tego jasno bowiem wynika, że bank nie może się zwolnić od wypłaty na rzecz organu rentowego kwot wypłaconych osobom nieuprawnionym i/lub w przypadku niepoinformowania organu rentowego o dokonaniu wypłaty osobom uprawnionym innym niż ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które wypłaty te pobrały.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 138a ustawy emerytalnej, zgodnie z którym bank zobowiązany jest zwrócić Zakładowi kwoty świadczeń przekazane na rachunek w banku za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy; przepis art. 144 ust. 1 stosuje się odpowiednio. W ocenie skarżącego, skoro art. 138a wszedł w życie z

dniem 1 lipca 2004 r., to banki zostały zobowiązane do zwrotu organowi rentowemu kwoty świadczeń przekazanych na rachunek bankowy świadczeniobiorcy po jego śmierci, która nastąpiła po tej dacie. Postawienie takiego zarzutu mogłoby uzasadniać wprowadzenie przez wskazany przepis obowiązku zwrotu kwoty świadczeń w zakresie nieprzewidzianym dotychczasowymi przepisami. Tymczasem w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się zgodnie, że art. 138a ustawy emerytalnej stanowi jedynie podstawę do wydania przez organ rentowy - w przypadku odmowy dobrowolnej wypłaty przez bank - decyzji obciążającej zwrotem świadczenia wpłaconego na rachunek bankowy po śmierci jego posiadacza oraz otwiera drogę postępowania egzekucyjnego w administracji, natomiast podstawę obowiązku banku stanowi art. 55 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego (por. uchwały z dnia 13 czerwca 2006 r., II UZP 7/06 oraz z dnia 6 maja 2009 r., II UZP 2/09), a przed dniem 1 maja 2004 r. - art. 57 ust. 1 pkt 3 tego Prawa. Co prawda ten ostatni przepis wszedł w życie z dniem 1 maja 2003 r., jednakże kwestia jego zastosowania do wpłat dokonanych przez organ rentowy na rachunki bankowe świadczeniobiorców zmarłych przed tą datą uchyla się spod rozważań Sądu Najwyższego z uwagi na brak w skardze kasacyjnej stosownego zarzutu. Dotyczy to również wywodów skarżącego odnoszących się do art. 138 ust. 4 ustawy emerytalnej oraz art. 84 ust. 3 „ustawy o ubezpieczeniach społecznych” (prawdopodobnie skarżącemu chodzi o ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), gdyż obraza tych przepisów nie została zarzucona w ramach podstawy kasacyjnej, a nadto regulują one zasady zwrotu świadczeń pobranych nienależnie w warunkach, których nie obejmuje swoim zakresem art. 138a ustawy emerytalnej (por. także uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2006 r., II UZP 7/06).

Z powyższych względów skarga kasacyjna podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.